МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра маркетингу та реклами

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
02.03.2026
протокол № 02, п. 3

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 02.03.2026 № 41

Цифрова журналістика: медіакритичні студії DIGITAL JOURNALISM: MEDIA CRITICAL STUDIES

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	бакалавр /	bachelor
Галузь знань	06 Журналістика /	Journalism
Спеціальність	061 Журналістика /	Journalism
Освітня програма	Реклама і зв'язки з громадськістю /	Advertising and public relations

Вінниця 2026

Розробник: Танасійчук Альона, доктор економічних наук, професор; Деркач Анна, старший викладач

Гарант освітньої програми «Реклама і зв'язки з громадськістю» – Танасійчук Альона, доктор економічних наук, професор

Обговорено та схвалено:
на засіданні кафедри маркетингу та реклами від 02.02.2026 протокол № 02;
на засіданні вченої ради факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування від 23.02.2026 протокол № 02.

Рецензенти:

Громова Ольга, доктор економічних наук, професор
Форонов Віталій, керівник Вінниця.info
м. Вінниця

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 09.03.2026 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,80.
Обл.-вид. арк. 1,35. Тираж 2. Зам. № 11.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення освітнього компонента (ОК).

Метою вивчення дисципліни «Цифрова журналістика: медіакритичні студії» є засвоєння слухачами фахових знань і навиків із інтернет-журналістики та медіакритики.

Предметом дисципліни є методики медіакритичного аналізу, інструментарій верифікації цифрового контенту (фактчекінг), деконструкція маніпулятивних технологій та професійно-етичні стандарти діяльності журналіста в цифрову добу.

Завданням курсу є ознайомлення студентів із системою, структурою та напрямками інтернет-журналістики та медіакритики у нерозривному симбіозі цих видів медійної діяльності. Курс пропонує для вивчення низку проблемних тем та матеріалів, спрямованих на засвоєння відповідних практичних навичок. Для успішної роботи у сучасній редакції студент повинен засвоїти специфіку функціонування тексту і мультимедій в інтернеті (використання графіків, анімації, діаграм, фотографій, відео, гіперпосилань тощо). Для здобуття практичних навичок щодо фахового аналізу медіаявищ та медіапродукції студент повинен навчитися створювати медіакритичні матеріали: огляди, відгуки, рецензії тощо.

Результати вивчення освітнього компонента, його місце в освітньому процесі.

ОК «Цифрова журналітика: медіакритичні студії» є обов’язковим компонентом циклу професійної підготовки, орієнтований на здобуття студентами фахових компетентностей та необхідних знань для повноцінної роботи в онлайн-просторі, зокрема у редакціях веб-ресурсів. Тому у курсі представлено як огляд концепцій та основних трендів цифрової журналістики, так і процесів й інструментів, які потрібні для роботи із різноманітними жанрами нових медій. Курс передбачає медіакритичне осмислення розвитку нових медіа у взаємозв'язку з розвитком технологій та загальносвітових змін щодо споживання та виготовлення інформаційного продукту.

Результатом вивчення ОК «Цифрова журналітика: медіакритичні студії» для освітньої програми «Реклама і зв’язки з громадськістю» є формування комплексу компетентностей:

–інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

– загальні компетентності:

ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будьяких інших проявів недоброчесності.

– спеціальні компетентності спеціальності:

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК04. Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.

СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

СК06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

СК07. Здатність застосовувати рекламно-інформаційні технології для управління репутацією як у звичайному режимі, так і в умовах кризових ситуацій, воєнного стану.

Програмні результати навчання здобувачів з ОК «Цифрова журналітика: медіакритичні студії» полягають:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційний ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких обов'язкових освітніх компонент, як «Журналістика», «Рекламні та PR-технології», «Поведінка споживачів», «Інтернет журналістика», «Маркетингові дослідження в рекламі та зв'язках з громадськістю».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	**За шкалою ДТЕУ**	**Критерії оцінювання**
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з освітнього компоненту, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом НПП виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 № 08 (зі змінами від 25.11.2025, протокол № 12).

Згідно з цим же Положенням здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім'я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

Обсяг освітнього компонента в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин/ кредитів	з них				
		лекції	Лабораторні	СРС		
Тема №1: Медіакритика в системі соціальних комунікацій	10	4	2	4	В, РМГ	2
Тема №2: Цифрова трансформація медіасистеми	16	4	4	8	РМГ, В	4
Тема №3: Аналіз пропаганди та ІПСО в цифровому просторі 3.1. Основні інструменти та канали поширення пропаганди в цифровому середовищі 3.2. Методи виявлення та аналізу інформаційно-психологічних операцій у медіа	30	2 4	4 4	16	РМГ, УД	12
Тема №4: Технології маніпулювання візуальним контентом 4.1. Основні види маніпуляцій зображеннями та відео у цифровому середовищі 4.2. Методи розпізнавання фейкових зображень і відеоконтенту	22	2 2	2 4	12	РМГ, УД	9
Тема №5: Deepfakes та синтетичні медіа 5.1. Технології створення deepfake та синтетичного контенту 5.2. Методи виявлення та перевірки синтетичних медіа	28	2 2	4 4	16	РМГ, В	8
Тема №6: Мова ворожнечі та токсичний контент у соцмережах	14	2	4	8	РМГ, В	4
Тема №7: Методологія цифрового фактчекінгу 7.1. Основні принципи та етапи проведення фактчекінгу в цифровому середовищі 7.2. Інструменти перевірки інформації та джерел у медіа	30	2 4	4 4	16	РМГ, В	8
Тема №8: Основи досліджень для медіакритика 8.1. Методи збору та аналізу інформації у медіадослідженнях 8.2. Використання відкритих даних та цифрових інструментів у медіакритиці	28	2 2	4 4	16	РМГ, В	8
Тема №9: Економіка уваги та клікбейт	16	4	4	8	В, РМГ	4

Тема №10: Алгоритмічна цензура та «бульбашки фільтрів»	16	4	4	8	РМГ, В	4
Тема №11: Етика штучного інтелекту в журналістиці 11.1. Основні етичні принципи використання штучного інтелекту в медіа 11.2. Ризики та відповідальність при створенні AI-контенту в журналістиці	22	2 2	2 4	12	РПЗ, В	9
Тема №12: Саморегуляція медіа та професійні стандарти	8	2	2	4	РПЗ, В, Т	4
Індивідуальне завдання	30			30	ІЗ	24
Разом	270/9	48	64	158		100
Підсумковий контроль – екзамен						

Поточний контроль / критерії оцінювання	**Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:** В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали. УД – участь у дискусії – 2 бали. КТ – комп’ютерне тестування – 1 бал. Т – тестування – 1 бал. РЗ – розв’язування задач – 2 бали. ТЕ – твори-есе – 2 бали. РМГ – робота в малих групах – 1 бал. Д – доповідь – 2 бали. П – презентація – 2 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 24 бали (творчий проєкт/участь у наукових заходах). **Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.**

ІІ. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ТЕМА 1. МЕДІАКРИТИКА В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Сутність медіакритики як інструменту саморегуляції журналістики та критичного аналізу медіапроцесів. Медіакритика як професійна діяльність і як академічна дисципліна. Об’єкт, предмет і функції медіакритики (корекційна, просвітницька, регулятивна). Еволюція медіакритики від традиційних форм критики до сучасних медіадосліджень. Жанри медіакритики: рецензії, огляди, есе, аналітичні матеріали, моніторингові звіти. Роль медіакритики у забезпеченні якості медіаконтенту.

ТЕМА 2. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕДІАСИСТЕМИ

Сутність цифрової трансформації медіа. Еволюція веб-середовища (Web 1.0, Web 2.0, Web 3.0). Платформізація медіапростору та роль технологічних платформ. Трансформація бізнес-моделей медіа. Алгоритмічне кураторство контенту та персоналізація інформаційних потоків. Використання Big Data у таргетуванні та поширенні інформації. Вплив цифрових технологій на виробництво і споживання новин.

ТЕМА 3. АНАЛІЗ ПРОПАГАНДИ ТА ІПСО В ЦИФРОВОМУ ПРОСТОР

Поняття пропаганди у цифрових комунікаціях. Сутність інформаційно-психологічних операцій, їх структура та цілі. Пропагандистські наративи та механізми їх поширення. Методи деконструкції інформаційних повідомлень. Астротурфінг як технологія створення штучної громадської підтримки. Боти, тролі та інформаційні мережі впливу. Методи ідентифікації координованих інформаційних кампаній.

ТЕМА 4. ТЕХНОЛОГІЇ МАНІПУЛЮВАННЯ ВІЗУАЛЬНИМ КОНТЕНТОМ

Візуальна комунікація як інструмент впливу на аудиторію. Психологія сприйняття зображень. Типи маніпуляцій із фото та відео (монтаж, ретуш, виривання з контексту, вибіркове кадрування). Використання архівних матеріалів у маніпулятивних цілях. Методи перевірки достовірності візуального контенту. Аналіз метаданих та цифрових слідів.

ТЕМА 5. DEEPFAKES ТА СИНТЕТИЧНІ МЕДІА

Сутність синтетичних медіа та технологій генеративного штучного інтелекту. Поняття deepfake та принципи його створення. Використання синтетичного контенту у медіа та політичній комунікації. Ризики для інформаційної, персональної та національної безпеки. Методи виявлення штучно згенерованих матеріалів. Інструменти автоматизованої перевірки deepfake.

ТЕМА 6. МОВА ВОРОЖНЕЧІ ТА ТОКСИЧНИЙ КОНТЕНТ У СОЦМЕРЕЖАХ

Поняття мови ворожнечі та її ознаки. Типологія токсичного контенту. Алгоритмічне посилення конфліктних повідомлень у соціальних мережах. Соціальні та психологічні наслідки поширення hate speech. Модерація контенту та регуляторні підходи. Баланс між свободою слова і протидією дискримінації. Стратегії зменшення токсичності онлайн-дискурсу.

ТЕМА 7. МЕТОДОЛОГІЯ ЦИФРОВОГО ФАКТЧЕКІНГУ

Сутність і принципи фактчекінгу. Ієрархія джерел інформації. Алгоритм перевірки повідомлень: встановлення джерела, аналіз змісту, оцінка контексту. Робота з першоджерелами та свідченнями очевидців. Типові помилки у перевірці інформації. Професійні стандарти фактчекінгу та роль міжнародних організацій.

ТЕМА 8. ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ МЕДІАКРИТИКА

Поняття розвідки на основі відкритих джерел. Методи пошуку інформації в мережі. Робота з відкритими реєстрами, архівами та кеш-сервісами. Геолокація та хронолокація подій. Аналіз цифрових метаданих. Використання OSINT у журналістських розслідуваннях.

ТЕМА 9. ЕКОНОМІКА УВАГИ ТА КЛІКБЕЙТ

Сутність економіки уваги у цифровому середовищі. Монетизація трафіку та стимулювання сенсаційного контенту. Клікбейт як стратегія залучення аудиторії. Таблоїдизація медіа. Вплив метрик популярності на редакційну політику. Наслідки комерціалізації інформації для якості публічного дискурсу.

ТЕМА 10. АЛГОРИТМІЧНА ЦЕНЗУРА ТА «БУЛЬБАШКИ ФІЛЬТРІВ»

Принципи роботи рекомендаційних алгоритмів. Ефект «ехо-камер» та інформаційної ізоляції. Концепція filter bubbles. Алгоритмічний відбір контенту та соціальна поляризація. Вплив персоналізації на формування світогляду. Ризики алгоритмічної модерації для плюралізму думок.

ТЕМА 11. ЕТИКА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЖУРНАЛІСТИЦІ

Етичні аспекти використання штучного інтелекту у медіа. Питання відповідальності за AI-контент. Принцип прозорості та маркування матеріалів. Ризики плагіату та порушення авторських прав. Захист персональних даних. Професійні стандарти використання ШІ у редакційній практиці.

ТЕМА 12. САМОРЕГУЛЯЦІЯ МЕДІА ТА ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

Сутність саморегуляції у медіасфері. Інституції професійного контролю якості журналістики. Кодекси етики та професійні стандарти. Роль медіакритики у внутрішньому моніторингу медіа. Механізми підвищення відповідальності журналістів. Підготовка та презентація медіакритичних проєктів.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача (год.)
1	2	3
Розуміти предмет, мету та методи медіакритики; розрізняти жанри та інструменти аналізу цифрового контенту.	**Тема 1. Медіакритика в системі соціальних комунікацій** ***Лекція №1*** 1. Тезаурус та об'єктно-предметне поле Особливості роботи рекламної та ПР-агенції, їх завдання та функції . 2. Генезис та еволюція медіакритичної думки 3. Функціональна модель медіакритики 4. Напрями сучасної медіакритики 5. Медіакритика в системі цифрових трансформацій **Рекомендовані джерела**: Основна: 4 Додаткова: 13 Інтернет ресурси: 19 ***Лекція №2*** 1. Інституційні засади медіакритики: професійні об’єднання, редакційні стандарти, роль громадських організацій. 2. Медіакритика як механізм саморегуляції журналістики: принципи відповідальності та підзвітності медіа. 3. Критерії оцінювання якості медіаконтенту: достовірність, баланс, точність, відокремлення фактів від суджень. 4. Медіакритика і професійні стандарти журналістики: взаємозв’язок із кодексами етики. 5. Медіакритика в умовах комерціалізації медіа та впливу власників. **6.** Роль аудиторії у формуванні запиту на якісний медіаконтент.	2 2
	Самостійна робота здобувача 1. Розкрийте тезаурус та об’єктно-предметне поле медіакритики, охарактеризуйте особливості її функціонування у взаємодії з рекламними та PR-агенціями, їх завдання та функції у сучасному комунікаційному середовищі. 2. Проаналізуйте генезис і еволюцію медіакритичної думки, визначте основні етапи розвитку та охарактеризуйте функціональну модель медіакритики в контексті сучасних медіапроцесів. 3. Охарактеризуйте напрями сучасної медіакритики та поясніть її роль у системі цифрових трансформацій і забезпеченні якості інформаційного простору.	4

	Практичне заняття № 1 ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Сформувати у студентів цілісне уявлення про систему професійної медіакритики, навчити класифікувати ресурси за типами та методами аналізу контенту. **Завдання:** 1. Виберіть один ресурс з українського сегменту та один із світового. Вивчіть головне меню та розділи обраних сайтів. Визначте, які теми переважають. 2. Ознайомтесь з інструментами для автоматичного збору бази майбутніх об'єктів дослідження. Проведіть дослідження зазначеними інструментами на предмет виявлення дезінформації в іноземних медіа та виявіть дані про охоплення маніпулятивних дописів. 3. Оберіть статтю на detector.media або stopfake.org, опубліковану за останні 30 днів та здійсніть аналіз. 4. Оберіть платформу та цільову аудиторію для власного медіакритичного блогу. Створіть назву та опис проєкту. Напишіть огляд (до 1000 знаків) на статтю досліджену у попередньому завдані.	2
Розуміти процеси цифрової трансформації медіасистеми; аналізувати вплив технологій на виробництво та споживання інформації; оцінювати роль платформ, алгоритмів і даних у формуванні інформаційного середовища.	**Тема 2. Цифрова трансформація медіасистеми** ***Лекція № 3*** 1. Сутність цифрової трансформації медіа: ключові поняття та тенденції. 2. Еволюція інтернет-середовища: Web 1.0, Web 2.0, Web 3.0 та їх вплив на журналістику. 3. Платформізація медіапростору: роль цифрових платформ як посередників між медіа та аудиторією. 4. Алгоритмічне кураторство контенту: принципи роботи рекомендаційних систем. 5. Персоналізація інформаційних потоків та феномен інформаційних бульбашок. 6. Big Data у медіа: збір, аналіз та використання даних для таргетування контенту. *Рекомендовані джерела*: Основна: 1-3. Додаткова: 13-18. Інтернет ресурси: 20, 23 ***Лекція № 4*** 1. Типологія жанрів медіакритики в цифровому середовищі: трансформація класичних форм. 2. Аналітичні форми медіакритики: рецензія, стаття, портрет. 3. Моніторингові форми як інструмент медіагігієни: звіти, дайджести, рейтинги. 4. Кейс-стаді: Провідні медіакритичні ресурси України та їхній інструментарій. **5.** Специфіка медіакритичного аналізу в мультимедійному форматі.	2 2

	Самостійна робота здобувача 1. Проаналізуйте сутність цифрової трансформації медіа та охарактеризуйте ключові технологічні тенденції, що впливають на виробництво і поширення інформації у сучасному медіасередовищі. 2. Оцініть вплив цифрової трансформації на бізнес-моделі медіа та проаналізуйте основні ризики, пов'язані з дезінформацією, маніпуляціями і залежністю від цифрових платформ. 3. Розгляньте кейси провідних медіакритичних ресурсів України та визначте специфіку проведення медіакритичного аналізу в мультимедійному форматі.	8
	Практичне заняття № 2 ***Розгляд теоретичних питань*** **Мета:** Навчити студентів аналізувати вплив цифрових технологій на функціонування медіа та поведінку аудиторії. **Завдання:** 1. Дослідити приклад медіа, що пройшло цифрову трансформацію, та визначити ключові зміни. 2. Проаналізувати, як алгоритми впливають на формування стрічки новин у соціальних мережах. 3. Визначити ризики платформізації для журналістики та аудиторії. 4. Підготувати аналітичну записку з висновками. ***Практичне заняття № 3*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчитися ідентифікувати специфічні жанри медіакритики в цифровому середовищі. • Проаналізувати структурно-змістові особливості публікацій порталу «Детектор медіа». • Дослідити трансформацію класичних журналістських жанрів у форматі digital-watchdog. **Завдання:** 1. Оберіть на порталі 3-4 публікації з різних розділів. Визначте жанрову приналежність кожного матеріалу. Зверніть увагу на гібридні форми (наприклад, стаття-розслідування з елементами лонгріду або експрес-аналіз маніпуляцій). 2. Для одного обраного матеріалу (найбільш репрезентативного) виконайте детальну деконструкцію за алгоритмом. 3. Створіть інфографіку яка буде демонструвати класичні ознаки жанру та цифрові особливості на Detector Media.	2 2
Вміти ідентифікувати пропагандистські	**Тема 3. Аналіз пропаганди та ІПСО в цифровому просторі**	

наративи, інформаційно-психологічні операції та маніпуляції в цифрових медіа; застосовувати інструменти медіакритичного аналізу для оцінювання інформаційних повідомлень.	**Тема 3.1. Основні інструменти та канали поширення пропаганди** ***Лекція №5*** 1. Поняття пропаганди та інформаційно-психологічних операцій. 2. Історичні та сучасні моделі інформаційного впливу. 3. Наративи як інструмент впливу на масову свідомість. 4. Техніки дезінформації та маніпуляції. 5. Особливості пропаганди у соціальних мережах. 6. Методи виявлення ІПСО. *Рекомендовані джерела:* Основна: 1-4. Додаткова: 12, 14. Інтернет ресурси: 23 – 25 **Тема 3.2. Методи виявлення та аналізу інформаційно-психологічних операцій у медіа** ***Лекція №6*** 1. Особливості цифрової пропаганди. 2. Соціальні мережі як інструмент інформаційного впливу. 3. Боти, тролі, фабрики контенту. 4. Алгоритмічне поширення дезінформації. 5. Меметика та вірусний контент. 6. Фейкові новини та їх життєвий цикл. *7.* Інформаційні атаки під час криз і воєн. ***Лекція №7*** 1. Методи медіакритичного аналізу. 2. Аналіз наративів та фреймів. 3. Виявлення маніпулятивних технік. 4. Інструменти фактчекінгу та OSINT. 5. Аналіз джерел інформації. 6. Практики протидії пропаганді. *7.* Етичні аспекти дослідження інформаційних операцій. *Рекомендовані джерела:* Основна: 1-4. Додаткова: 12, 14. Інтернет ресурси: 23 – 25	2 2 2
	Самостійна робота здобувача 1. Проаналізуйте природу сучасної пропаганди та інформаційно-психологічних операцій, охарактеризуйте основні моделі інформаційного впливу, техніки дезінформації, роль соціальних мереж і алгоритмів у поширенні маніпулятивного контенту. 2. Розкрийте механізми формування інформаційних наративів і фреймів, поясніть роль ботів, тролів, вірусного контенту та фейкових новин у реалізації інформаційних кампаній, а також особливості інформаційних атак у кризових умовах.	16

	3. Охарактеризуйте методи медіакритичного аналізу, інструменти фактчекінгу, підходи до аналізу джерел інформації й етичні аспекти дослідження інформаційних операцій та протидії пропаганді.	
	Тема 3.1. Основні інструменти та канали поширення пропаганди ***Практичне заняття №4*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів розпізнавати пропаганду та аналізувати інформаційні впливи. **Завдання:** 1. Проаналізувати інформаційне повідомлення на предмет пропагандистських ознак. 2. Визначити ключові наративи. 3. Підготувати короткий аналітичний звіт. **Тема 3.1. Основні інструменти та канали поширення пропаганди** ***Практичне заняття №5*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Сформувати навички дослідження інформаційних кампаній у цифровому середовищі. **Завдання:** 1. Проаналізувати інформаційну кампанію у соцмережах. 2. Виявити бото-мережі або координовану поведінку. 3. Підготувати результат у вигляді інфографіки та презентувати в групі. **Тема 3.2. Методи виявлення та аналізу інформаційно-психологічних операцій у медіа** ***Практичне заняття №6*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити застосовувати методи фактчекінгу. **Завдання:** 1. Перевірити джерела новини. 2. Виявити маніпулятивні елементи. 3. Скласти висновок щодо достовірності. 4. Результат презентувати в групі. **Тема 3.2. Методи виявлення та аналізу інформаційно-психологічних операцій у медіа** ***Практичне заняття №7*** ***Розгляд теоретичних питань***	2 2 2 2

	Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань **Мета:** Розвинути навички системного аналізу медіаконтенту. **Завдання:** 1. Обрати матеріал із цифрового медіа. 2. Провести комплексний аналіз за критеріями: джерело, наративи, маніпуляції. 3. Підготувати письмовий медіакритичний огляд.	
Розуміти механізми маніпуляції візуальним контентом, застосовувати методи перевірки фото- та відеоматеріалів, критично оцінювати візуальні медіаповідомлення у цифровому середовищі.	**Тема 4 ТЕХНОЛОГІЇ МАНІПУЛЮВАННЯ ВІЗУАЛЬНИМ КОНТЕНТОМ** **Тема 4.1. Основні види маніпуляцій зображеннями та відео у цифровому середовищі** ***Лекція №8*** 1. Візуальна комунікація у цифрових медіа: функції та особливості. 2. Вплив зображень на формування громадської думки. 3. Типи маніпуляцій із фото: монтаж і ретуш; зміна контексту; кадрування; постановочні фото. 4. Маніпуляції у відеоконтенті: монтаж, звук, субтитри, вирвані цитати. 5. Меметика як форма інформаційного впливу. 6. Візуальні наративи та емоційні тригери. *Рекомендовані джерела*: Основна: 3-12. Додаткова: 17, 18. Інтернет ресурси: 23 – 25 **Тема 4.2. Методи розпізнавання фейкових зображень і відеоконтенту** ***Лекція №9*** 1. Основи верифікації фото та відео. 2. Інструменти перевірки зображень (reverse image search, метадані). 3. Аналіз відео: таймлайн, геолокація, аудіоаналіз. 4. Виявлення фейкових або старих фото. 5. Deepfake-контент як форма маніпуляції. 6. Використання OSINT для перевірки медіаматеріалів. 7. Етичні та правові аспекти використання зображень	2 2
	Самостійна робота здобувача 1. Охарактеризуйте особливості сучасної цифрової пропаганди та інформаційних операцій, поясніть роль наративів, соціальних мереж, алгоритмів поширення контенту, ботів і вірусних механізмів у формуванні інформаційного впливу. 2. Проаналізуйте методи медіакритичного аналізу, інструменти фактчекінгу та OSINT, а також етичні аспекти дослідження інформаційних процесів і протидії дезінформації в умовах криз і воєнних конфліктів.	12
	Тема 4.1. Основні види маніпуляцій зображеннями та відео у цифровому середовищі ***Практичне заняття №8*** ***Розгляд теоретичних питань***	2

	Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань **Мета:** Сформувати навички перевірки відеоматеріалів. **Завдання:** 1. Перевірити відео на достовірність джерела. 2. Проаналізувати монтаж та звук. 3. Встановити місце та час події за відкритими даними. 4. Підготувати звіт – презентацію роботи. **Тема 4.2. Методи розпізнавання фейкових зображень і відеоконтенту** ***Практичне заняття №9*** ***Розгляд теоретичних питань***	2
	Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань **Мета:** Розвинути навички системного аналізу візуального медіаконтенту. **Завдання:** 1. Обрати медіаматеріал із цифрового медіа. 2. Провести аналіз за критеріями: достовірність, маніпуляції, контекст. 3. Підготувати письмовий медіакритичний огляд. 4. Представити результати огляду ***Практичне заняття №10*** ***Розгляд теоретичних питань***	
	Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань **Мета:** Сформувати практичні навички розпізнавання фейкових зображень і відеоматеріалів, застосування інструментів цифрової верифікації та проведення медіакритичного аналізу візуального контенту. **Завдання:** 1. Обрати фото- або відеоматеріал із цифрових медіа чи соціальних мереж, який викликав суспільний резонанс або сумнів у достовірності. 2. Провести перевірку зображення/відео за допомогою інструментів reverse image search, аналізу метаданих, перевірки геолокації та контексту поширення. 3. Визначити можливі ознаки маніпуляції (монтаж, виривання з контексту, вибіркове кадрування, зміна підпису, повторне використання архівного матеріалу). 4. Проаналізувати джерело поширення контенту та його інформаційне оточення (наратив, реакції аудиторії, алгоритмічне просування). 5. Підготувати письмовий медіакритичний висновок (до 1000 слів) із аргументованою оцінкою достовірності матеріалу. 6. Представити результати перевірки та обґрунтувати зроблені висновки	2

Розуміти природу синтетичних медіа та deepfake-технологій, аналізувати їх використання у цифровому медіасередовищі, застосовувати методи виявлення маніпуляцій і оцінювати етичні та правові наслідки їх використання.	**Тема 5. DEEPFAKES ТА СИНТЕТИЧНІ МЕДІА** **Тема 5.1. Технології створення deepfake та синтетичного контенту** ***Лекція № 10*** 1. Поняття синтетичних медіа та їх класифікація. 2. Технології deepfake: принципи роботи нейронних мереж. 3. Історія розвитку deepfake-технологій. 4. Використання синтетичних медіа у політиці, рекламі та розвагах. 5. Deepfake як інструмент пропаганди та дезінформації. 6. Психологічний вплив синтетичного контенту на аудиторію. *Рекомендовані джерела:* Основна: 7-9. Додаткова: 17-18. Інтернет ресурси: 19-25 **Тема 5.2. Методи виявлення та перевірки синтетичних медіа** ***Лекція № 11*** 1. Ознаки синтетичного фото та відео. 2. Інструменти перевірки deepfake-контенту. 3. Аналіз аудіо-deepfake. 4. OSINT-методи перевірки цифрового контенту. 5. Етичні аспекти використання синтетичних медіа. 6. Правове регулювання deepfake у світі та Україні. *Рекомендовані джерела:* Основна: 7-9. Додаткова: 17-18. Інтернет ресурси: 19-25	2 2
	Самостійна робота здобувача 1. Охарактеризуйте природу синтетичних медіа та технологій deepfake, поясніть їх вплив на інформаційне середовище, політичні комунікації, аудиторію та ризики для інформаційної безпеки і журналістської діяльності. 2. Проаналізуйте методи виявлення і перевірки deepfake-контенту, роль OSINT та фактчекінгу, а також етичні й правові аспекти використання синтетичних медіа та відповідальність журналіста за протидію маніпуляціям.	16
	Тема 5.1. Технології створення deepfake та синтетичного контенту ***Практичне заняття №11*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів визначати ознаки deepfake-контенту. **Завдання:** 1. Проаналізувати відео на ознаки deepfake. 2. Виявити технічні або візуальні аномалії. 3. Підготувати короткий висновок. 4. Результати роботи презентувати.	2

	Тема 5.1. Технології створення deepfake та синтетичного контенту ***Практичне заняття №12*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Сформувати навички перевірки достовірності цифрових матеріалів. **Завдання:** 1. Використати інструменти reverse image search. 2. Перевірити метадані файлу. 3. Визначити першоджерело контенту. 4. Підготувати звіт роботи у вигляді презентації. **Тема 5.2. Методи виявлення та перевірки синтетичних медіа** ***Практичне заняття №13*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Розвинути навички медіакритичного аналізу синтетичного контенту. **Завдання:** 1. Знайти приклад deepfake у медіа. 2. Проаналізувати мету його створення. 3. Оцінити вплив на аудиторію. **Тема 5.2. Методи виявлення та перевірки синтетичних медіа** ***Практичне заняття №14*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити системно оцінювати синтетичні медіа. **Завдання:** 1. Обрати кейс deepfake-контенту. 2. Провести комплексний аналіз: джерело, технологія, вплив. 3. Підготувати аналітичний огляд.	2 2 2
Розуміти природу мови ворожнечі та токсичного контенту в цифровому середовищі; вміти ідентифікувати їх прояви в медіа та соціальних мережах; застосовувати медіакритичні підходи для аналізу дискримінаційних і маніпулятивних повідомлень.	**Тема 6. Мова ворожнечі та токсичний контент у соціальних мережах** ***Лекція № 12*** 1. Поняття мови ворожнечі: міжнародні та українські підходи до визначення. 2. Відмінність між мовою ворожнечі, дискримінацією та свободою слова. 3. Типологія токсичного контенту в соціальних мережах. 4. Соціально-психологічні механізми поширення агресивного дискурсу. 5. Алгоритмічні чинники поширення конфліктного контенту. 6. Мова ворожнечі як інструмент інформаційного впливу та пропаганди.	2

	7. Правові та етичні аспекти регулювання. *Рекомендовані джерела*: Основна: 1-3. Додаткова: 7, 9, 11. Інтернет ресурси: 19-25	
	Самостійна робота здобувача 1. Проаналізуйте соціально-психологічні механізми та алгоритмічні чинники поширення токсичного контенту в соціальних мережах. 2. Проаналізуйте правові та етичні аспекти регулювання мови ворожнечі, визначте роль журналістики та медіакритики у протидії агресивному дискурсу та забезпеченні відповідальної комунікації в цифровому середовищі.	8
	Практичне заняття №15 ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів визначати прояви мови ворожнечі та токсичного дискурсу в медіатекстах. **Завдання:** 1. Проаналізувати приклади публікацій у соціальних мережах. 2. Визначити ознаки мови ворожнечі. 3. Класифікувати види токсичного контенту. 4. Оцінити можливий вплив на аудиторію. 5. Підготувати звіт роботи у вигляді презентації. ***Практичне заняття №16*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Сформувати навички системного аналізу агресивних або дискримінаційних медіаповідомлень. **Завдання:** 1. Обрати матеріал із цифрового медіа або соцмережі. 2. Проаналізувати його за критеріями: мова, наратив, контекст, аудиторія. 3. Визначити, чи містить матеріал ознаки дискримінації або маніпуляції. ***4.*** Підготувати письмовий аналітичний висновок із рекомендаціями.	2 2
Вміти застосовувати методи цифрового фактчекінгу для перевірки інформації, оцінювати достовірність джерел, використовувати інструменти OSINT	**Тема 7. Методологія цифрового фактчекінгу** **Тема 7.1. Основні принципи та етапи проведення фактчекінгу в цифровому середовищі** ***Лекція № 13*** 1. Поняття фактчекінгу та його роль у сучасній журналістиці. 2. Принципи перевірки інформації. 3. Типи дезінформації та фейкових новин. 4. Джерела інформації та їх оцінювання. 5. Фактчекінг у цифровому середовищі.	2

та критичного аналізу медіаконтенту.	6. Роль журналіста у забезпеченні достовірності новин. ***7.*** Медіакритика як елемент фактчекінгу. *Рекомендовані джерела*: Основна: 8-12. Додаткова: 14, 18. Інтернет ресурси: 19-25 **Тема 7.2. Інструменти перевірки інформації та джерел у медіа** ***Лекція № 14*** 1. Reverse image search та перевірка фото. 2. Перевірка відео та геолокації. 3. Аналіз метаданих. 4. Використання відкритих даних (OSINT). 5. Перевірка акаунтів у соціальних мережах. 6. Онлайн-ресурси для фактчекінгу. ***7.*** Автоматизовані інструменти перевірки інформації. **Тема 7.2. Інструменти перевірки інформації та джерел у медіа** ***Лекція № 15*** 1. Алгоритм проведення фактчекінгу. 2. Фактчекінг під час криз і воєн. 3. Етичні аспекти перевірки інформації. 4. Публікація результатів перевірки. 5. Фактчекінг у соціальних мережах. 6. Роль редакцій у боротьбі з дезінформацією.	2 2
	Самостійна робота здобувача 1. Охарактеризуйте основні методи цифрової перевірки інформації, зокрема reverse image search, верифікацію відео, геолокацію, аналіз метаданих та використання інструментів OSINT для встановлення достовірності медіаконтенту. 2. Проаналізуйте алгоритм проведення фактчекінгу, особливості перевірки інформації під час кризових ситуацій і воєнних конфліктів, а також роль онлайн-ресурсів і автоматизованих інструментів у процесі верифікації. 3. Розкрийте етичні принципи фактчекінгу, поясніть специфіку перевірки інформації у соціальних мережах, порядок публікації результатів перевірки та роль редакцій у протидії дезінформації.	16
	Тема 7.1. Основні принципи та етапи проведення фактчекінгу в цифровому середовищі ***Практичне заняття № 17*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів аналізувати новини на достовірність. **Завдання:** 1. Обрати новину з онлайн-медіа.	2

	2. Перевірити джерела інформації. 3. Виявити можливі маніпуляції. 4. Підготувати інтерактивний звіт та презентувати результати роботи. **Тема 7.1. Основні принципи та етапи проведення фактчекінгу в цифровому середовищі** ***Практичне заняття № 18*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Сформувати навички використання цифрових інструментів перевірки. **Завдання:** 1. Використати reverse image search. 2. Перевірити метадані. 3. Визначити місце та час події. 4. Підготувати звіт. 5. Результат роботи презентувати в групі. **Тема 7.2. Інструменти перевірки інформації та джерел у медіа** ***Практичне заняття № 19*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити застосовувати відкриті джерела для перевірки фактів. **Завдання:** 1. Знайти інформацію про подію у відкритих базах даних. 2. Порівняти різні джерела. 3. Оцінити достовірність. 4. Підготувати аналітичну довідку. 5. Результати представити групі. **Тема 7.2. Інструменти перевірки інформації та джерел у медіа** ***Практичне заняття № 20*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Розвинути навички створення професійного фактчекінгового тексту. **Завдання:** 1. Обрати інформаційний кейс. 2. Провести повний фактчекінг. 3. Оформити матеріал у форматі журналістського розслідування. 4. Представити результати.	2 2 2

Вміти використовувати методи та інструменти OSINT (Open Source Intelligence) для аналізу інформації у цифровому середовищі; здійснювати перевірку джерел, ідентифікувати маніпуляції та застосовувати відкриті дані у медіакритичному дослідженні.	**Тема 8. Основи досліджень для медіакритика** **Тема 8.1. Методи збору та аналізу інформації у медіадослідженнях** ***Лекція №16*** 1. Поняття OSINT та його місце у сучасному інформаційному середовищі. 2. Джерела відкритої інформації: типологія та характеристики. 3. OSINT у журналістиці та медіакритиці. 4. Етапи збору інформації з відкритих джерел. 5. Методи аналізу цифрових слідів. 6. Етичні та правові аспекти використання відкритих даних. *Рекомендовані джерела:* Основна: 6-9. Додаткова: 14-18. Інтернет ресурси: 19-25	2
	Тема 8.2. Використання відкритих даних та цифрових інструментів у медіакритиці ***Лекція №16*** 1. Пошукові системи як інструмент OSINT-дослідження. 2. Інструменти аналізу соціальних мереж. 3. Геолокація та хронолокація інформації. 4. Перевірка цифрових профілів та акаунтів. 5. Аналіз зображень і відео у відкритих джерелах. 6. Використання відкритих баз даних та реєстрів. *Рекомендовані джерела:* Основна: 6-9. Додаткова: 14-18. Інтернет ресурси: 19-25	2
	Самостійна робота здобувача 1. Охарактеризуйте сутність OSINT, його місце у сучасному інформаційному середовищі та роль у журналістиці й медіакритиці, проаналізуйте типологію джерел відкритої інформації та етапи збору даних. 2. Проаналізуйте інструменти OSINT-дослідження, зокрема пошукові системи, інструменти аналізу соціальних мереж, методи геолокації та хронолокації, перевірку цифрових профілів і використання відкритих баз даних. 3. Розкрийте методи аналізу цифрових слідів, використання OSINT у фактчекінгу та медіакритичному аналізі, а також етичні й правові аспекти роботи з відкритими даними.	16

	Тема 8.1. Методи збору та аналізу інформації у медіадослідженнях ***Практичне заняття № 21*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів ефективно знаходити інформацію за допомогою відкритих ресурсів. **Завдання:** 1. Поділитись на групки та обрати об'єкт дослідження. 2. Здійснити пошук інформації про подію у відкритих джерелах. 3. Визначити достовірність знайдених матеріалів. 4. Порівняти різні джерела інформації. 5. Підготувати короткий аналітичний звіт. 6. Результат роботи представити групі.	2
	Тема 8.1. Методи збору та аналізу інформації у медіадослідженнях ***Практичне заняття № 22*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Тема:** Аналіз цифрового профілю **Мета:** Сформувати навички дослідження цифрової ідентичності користувачів. **Завдання:** 7. Проаналізувати відкритий профіль у соціальних мережах. 8. Визначити цифрові сліди користувача. 9. Оцінити достовірність інформації. 10. Підготувати висновки.	2
	Тема 8.2. Використання відкритих даних та цифрових інструментів у медіакритиці ***Практичне заняття № 23*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити визначати місце події за відкритими даними. **Завдання:** 11. Проаналізувати отрмані фото та відео. 12. Встановити місце події за допомогою відкритих ресурсів. 13. Підтвердити результат кількома джерелами. 14. Підготувати звіт. 15. Презентувати результати дослідження.	2

	Тема 8.2. Використання відкритих даних та цифрових інструментів у медіакритиці ***Практичне заняття № 24*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Розвинути навички системного аналізу інформації з відкритих джерел. **Завдання:** 1. Обрати інформаційний кейс. 2. Провести комплексний OSINT-аналіз. 3. Перевірити джерела та факти. 4. Підготувати аналітичний матеріал. 5. Презентувати результати дослідження.	2
Розуміти принципи функціонування економіки уваги у цифровому середовищі; аналізувати механізми створення клікбейтного контенту; оцінювати вплив алгоритмів платформ на споживання інформації та застосовувати медіакритичні підходи до аналізу медіаматеріалів.	**Тема 9. Економіка уваги та клікбейт у цифрових медіа** ***Лекція №18*** 1. Поняття економіки уваги та її розвиток у цифрову епоху. 2. Увага як ресурс у медіаіндустрії. 3. Бізнес-моделі цифрових медіа та монетизація контенту. 4. Психологічні механізми привернення уваги аудиторії. 5. Роль соціальних мереж у формуванні інформаційних потоків. 6. Алгоритмічне ранжування контенту. *Рекомендовані джерела*: Основна: 11-12. Додаткова: 16-18. Інтернет ресурси: 19-25 ***Лекція №19*** 1. Поняття клікбейту та його види. 2. Техніки створення клікбейтних заголовків. 3. Емоційні тригери та маніпуляції у медіатекстах. 4. Вплив клікбейту на поведінку аудиторії. 5. Алгоритмічне підсилення сенсаційного контенту. 6. Етичні аспекти використання клікбейту.	2 2
	Самостійна робота здобувача 1. Проаналізуйте взаємозв’язок економіки уваги, алгоритмічного ранжування контенту та використання клікбейту у цифрових медіа. Як ці чинники впливають на якість журналістики та довіру аудиторії? 2. Порівняйте бізнес-моделі цифрових медіа та їх залежність від уваги аудиторії. Чи можливе поєднання монетизації контенту з дотриманням етичних стандартів журналістики? 3. Розробіть рекомендації для редакції онлайн-медіа щодо зменшення використання клікбейтних практик і підвищення якості контенту в умовах конкуренції за увагу аудиторії.	8

	Практичне заняття № 25 ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів визначати маніпулятивні техніки привернення уваги у медіаматеріалах. **Завдання:** 1. Проаналізувати заголовки новинних матеріалів. 2. Визначити ознаки клікбейту. 3. Оцінити відповідність заголовка змісту матеріалу. 4. Підготувати аналітичний висновок. 5. Презентувати результати дослідження. ***Практичне заняття № 26*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Сформувати навички критичного аналізу контенту в умовах економіки уваги. **Завдання:** 1. Обрати матеріал із цифрового медіа або соціальної мережі. 2. Проаналізувати його за критеріями: заголовок, наратив, емоційні тригери, достовірність. 3. Визначити вплив алгоритмів на поширення контенту. 4. Підготувати медіакритичний огляд.	2 2
Розуміти механізми алгоритмічного відбору інформації у цифрових медіа; аналізувати феномен «бульбашок фільтрів» та інформаційної ізоляції; оцінювати вплив алгоритмів на формування громадської думки та застосовувати медіакритичні підходи до аналізу інформаційних потоків.	**Тема 10. Алгоритмічна цензура та «бульбашки фільтрів» у цифрових медіа** ***Лекція №20*** 1. Поняття алгоритмів у цифрових медіа. 2. Алгоритмічне ранжування контенту на платформах. 3. Персоналізація інформаційних потоків. 4. Дані користувачів як основа алгоритмічного відбору. 5. Переваги та ризики алгоритмічного управління інформацією. 6. Вплив алгоритмів на журналістику та медіасистему. *Рекомендовані джерела*: Основна: 2-8. Додаткова: 13-17. Інтернет ресурси: 19-25 ***Лекція №21*** 1. Поняття «бульбашок фільтрів» та інформаційних ехокамер. 2. Причини формування інформаційної ізоляції користувачів. 3. Алгоритмічна цензура: механізми та прояви. 4. Вплив алгоритмічних обмежень на свободу слова.	2 2

	5. Поляризація суспільства в умовах персоналізованих медіа. 6. Методи подолання інформаційних бульбашок.	
	Самостійна робота здобувача 1. Проаналізуйте вплив алгоритмічного ранжування контенту на формування громадської думки та різноманітність інформації у цифрових медіа. 2. Поясніть механізми виникнення «бульбашок фільтрів» та інформаційних ехокамер і оцініть їх вплив на суспільну поляризацію. 3. Розробіть рекомендації для редакцій та користувачів щодо подолання негативних наслідків алгоритмічної цензури та персоналізації контенту.	8
	Практичне заняття № 27 ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів досліджувати вплив алгоритмів платформ на інформаційні потоки користувачів. **Завдання:** 1. Проаналізувати стрічку новин у соціальній мережі. 2. Визначити фактори персоналізації контенту. 3. Оцінити різницю між інформаційними потоками різних користувачів. 4. Підготувати аналітичний висновок. 5. Результати презентувати групі. ***Практичне заняття № 28*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Сформувати навички оцінювання впливу алгоритмічної персоналізації на сприйняття інформації. **Завдання:** 1. Дослідити інформаційне середовище різних платформ. 2. Визначити ознаки інформаційної ізоляції. 3. Проаналізувати вплив алгоритмів на формування поглядів аудиторії. 4. Підготувати письмовий аналітичний звіт. 5. Результати презентувати групі.	2 2
Розуміти принципи використання штучного інтелекту у журналістиці; оцінювати етичні ризики застосування алгоритмів і автоматизованих систем; застосовувати	**Тема 11. Етика штучного інтелекту в журналістиці** **Тема 11.1. Основні етичні принципи використання штучного інтелекту в медіа** ***Лекція №22*** 1. Поняття штучного інтелекту та його розвиток у медіасфері. 2. Використання алгоритмів автоматизації у журналістиці. 3. Генеративні технології створення контенту. 4. Переваги застосування штучного інтелекту у медіа.	2

професійні стандарти журналістики при використанні технологій штучного інтелекту у створенні медіаконтенту.	5. Ризики автоматизації інформаційного виробництва. 6. Вплив AI на професійні ролі журналіста. *Рекомендовані джерела*: Основна: 2-8. Додаткова: 13-17. Інтернет ресурси: 19-25 **Тема 11.2. Ризики та відповідальність при створенні AI-контенту в журналістиці** ***Лекція №23*** 1. Принципи етики штучного інтелекту. 2. Проблеми достовірності та відповідальності контенту. 3. Алгоритмічні упередження та дискримінація. 4. Прозорість і підзвітність автоматизованих систем. 5. Авторство та інтелектуальна власність у AI-контенті. 6. Регулювання використання штучного інтелекту у світі. 7. Професійні стандарти журналістики в умовах AI.	2
	Самостійна робота здобувача 1. Як саме використання генеративного ШІ (наприклад, ChatGPT чи Midjourney) змінює традиційне поняття авторства та редакційної відповідальності? Хто має нести юридичну та етичну відповідальність у разі публікації ШІ-генерованої дезінформації — розробник алгоритму, журналіст, який дав запит, чи головний редактор видання? 2. Проаналізуйте ризики виникнення «інформаційних бульбашок» та дискримінації певних соціальних груп при використанні автоматизованих систем відбору новин. Які механізми можуть забезпечити прозорість та об'єктивність алгоритмів у сучасних медіаплатформах?	12
	Тема 11.1. Основні етичні принципи використання штучного інтелекту в медіа ***Практичне заняття № 29*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів оцінювати використання штучного інтелекту у журналістській діяльності. **Завдання:** 1. Проаналізувати приклад використання AI у медіа. 2. Визначити переваги та ризики технології. 3. Оцінити вплив на аудиторію. 4. Підготувати аналітичний висновок. 5. Результати презентувати групі. **Тема 11.2. Ризики та відповідальність при створенні AI-контенту в журналістиці** ***Практичне заняття № 30*** ***Розгляд теоретичних питань***	2 2

	Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань **Мета:** Сформувати навички оцінювання етичних аспектів використання штучного інтелекту. **Завдання:** 1. Обрати приклад матеріалу, створеного із застосуванням AI. 2. Проаналізувати його відповідність журналістським стандартам. 3. Визначити можливі етичні ризики. 4. Результати презентувати групі. **Тема 11.2. Ризики та відповідальність при створенні AI-контенту в журналістиці** ***Практичне заняття № 31*** ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Тема** Розробка рекомендацій щодо етичного використання AI **Мета:** Сформувати навички оцінювання етичних аспектів використання штучного інтелекту. **Завдання:** 1. Проаналізувати міжнародні етичні принципи AI. 2. Визначити ключові ризики для журналістики. 3. Розробити рекомендації для редакції медіа. 4. Представити результати у формі презентації.	2
Розуміти принципи саморегуляції медіа та професійних стандартів журналістики; застосовувати етичні норми у професійній діяльності; оцінювати якість медіаконтенту відповідно до стандартів журналістики та медіаправа.	**Тема 12. Саморегуляція медіа та професійні стандарти** ***Лекція №24*** 1. Поняття саморегуляції медіа та її роль у демократичному суспільстві. 2. Основні моделі медіарегулювання: державне регулювання та саморегуляція. 3. Професійні стандарти журналістики: достовірність, точність, баланс, відокремлення фактів від коментарів. 4. Етичні кодекси журналістів: принципи та функції. 5. Органи медійної саморегуляції та їх діяльність. 6. Порушення професійних стандартів у цифрових медіа. *Рекомендовані джерела*: Основна: 1-12. Додаткова: 13-18. Інтернет ресурси: 19-25	2
	Самостійна робота здобувача 1. Порівняйте модель державного регулювання медіа та модель саморегуляції. За яких умов саморегуляція (наприклад, діяльність Комісії з журналістської етики) є більш ефективною для захисту свободи слова, ніж законодавчі обмеження з боку держави? 2. Яким чином цифровізація медіа та швидкість поширення інформації впливають на дотримання	4

	стандарту «відокремлення фактів від коментарів»? Наведіть приклади, як порушення цього стандарту в онлайн-виданнях чи соцмережах може призвести до маніпуляції громадською думкою.	
	Практичне заняття № 32 ***Розгляд теоретичних питань*** ***Обговорення ситуацій, рішення практичних завдань*** **Мета:** Навчити студентів оцінювати журналістські матеріали з позицій професійних стандартів та етики. **Завдання:** 1. Обрати матеріал із цифрового медіа. 2. Проаналізувати його відповідність професійним стандартам журналістики. 3. Визначити можливі порушення етичних норм. 4. Підготувати медіакритичний висновок. 5. Результати презентувати групі.	2
Індивідуальне завдання (творчий проєкт / участь у наукових заходах)		30
ЗАГАЛОМ		270/9

ІІІ. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Журналістська етика: посібник для підготовки до кваліфікаційного іспиту / за ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, 2022. 214 с.
2. Іванов В., Волошенюк О., Кулаков А. Медіаграмотність: підручник. Київ : АУП, Центр Вільної Преси, 2021. 320 с.
3. Кузнєцова О. Д. Журналістська етика: підручник. Львів : ПАІС, 2023. 256 с.
4. Медіакритика: теорія та практика. Навчальний посібник / за ред. Н. Габор. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 180 с.
5. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння. Львів : ПАІС, 2019. 312 с.
6. Фактчекінг: посібник із верифікації інформації в цифровому середовищі / за ред. О. Гороховського. Київ, 2021. 142 с.
7. Баранова Т. А. Цифрова трансформація медіасистем: від Web 2.0 до штучного інтелекту. Наукові записки Інституту журналістики. 2023. Вип. 2. С. 45–58.
8. Губарець В. В. Психологія впливу в масових комунікаціях: маніпулятивні технології та засоби протидії. Київ : Університет «Україна», 2021. 240 с.
9. Кодекс етики українського журналіста. Комісія з журналістської етики. URL: https://cje.org.ua/ethics-codex/ (дата звернення: 10.02.2026).
10. OSINT: Пошук та аналіз інформації з відкритих джерел. Практичний посібник для журналістів. Molfar. 2023. 88 с.
11. Промпт-інжиніринг для журналістів: як використовувати ШІ у редакційній роботі. Media Development Foundation. 2024. URL: https://www.google.com/search?q=https://mediadev.foundation/reports/ai-prompts/
12. Сільверман К. Посібник з верифікації цифрового контенту: для розслідувань та надзвичайних ситуацій. URL: https://www.google.com/search?q=https://verificationhandbook.com/ua/

Додаткові:

13. Баранова Т. А. Цифрова трансформація медіасистем: від Web 2.0 до штучного інтелекту. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2023. Вип. 2. С. 45–58.
14. Губарець В. В. Психологія впливу в масових комунікаціях: маніпулятивні технології та засоби протидії. Київ : Університет «Україна», 2021. 240 с.
15. Кодекс етики українського журналіста. *Комісія з журналістської етики*. URL: https://cje.org.ua/ethics-codex/ (дата звернення: 10.02.2026).
16. OSINT: Пошук та аналіз інформації з відкритих джерел. Практичний посібник для журналістів. *Molfar*. 2023. 88 с.

17. Промпт-інжиніринг для журналістів: як використовувати ШІ у редакційній роботі. *Media Development Foundation*. 2024. URL: https://www.google.com/search?q=https://mediadev.foundation/reports/ai-prompts/

18. Сільверман К. Посібник з верифікації цифрового контенту: для розслідувань та надзвичайних ситуацій. URL: https://www.google.com/search?q=https://verificationhandbook.com/ua/

Інтернет-ресурси:

19. Детектор медіа: портал медіакритики та аналітики.: https://detector.media

20. Інститут масової інформації (IMI): моніторинг дотримання журналістських стандартів. https://imi.org.ua

21. Пошукова система для перевірки зображень Google Lens / Reverse Image Search. https://images.google.com/

22. Bellingcat: міжнародна група розслідувачів та OSINT-аналітиків. https://www.bellingcat.com/

23. InVID Verification Plugin: інструмент для верифікації відеоматеріалів.https://www.invid-project.eu/

24. FotoForensics: аналіз цифрових артефактів зображень. https://www.google.com/search?q=http://fotoforensics.com/

25. StopFake: проект з перевірки фактів та деконструкції пропаганди. URL: https://www.stopfake.org/